

Pedagogische werkwijze

Voorschool De Vijf Sterren, juli 2019

Jitske Veenboer, locatiemanager

De Voorschool (voormalig peuterspeelzaal) biedt een uitdagende leeromgeving en een pedagogisch klimaat waarin het kind centraal staat. De activiteiten sluiten aan bij wat elk kind nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Er is extra aandacht voor taal maar ook voor vrij spel, tekenen, zingen, spelletjes en bewegen. De Voorschool is gevestigd in IKC De Vijf Sterren en er wordt samengewerkt met het kinderdagverblijf en de onderbouw van de basisschool.

Omvang van de voorschool en de samenstelling van de groepen

Er kunnen maximaal 48 kinderen per dag worden opgevangen op voorschool De Vijf Sterren.

De samenstelling van de groepen

Naam van de groep	Maximaal aantal kinderen op de groep	Horizontale/ verticale/ flexibele groep	Leeftijdsindeling op de groep	Aantal vaste medewerkers op de groep per dag
Groep Paarse ster ma, di, do en vr van 8:15 tot 12.23 uur	16	Horizontaal	2 tot 4 jaar	2
Groep Oranje ster ma, di, do en vr van 8:30 tot 12.30 uur	16	Horizontaal	2 tot 4 jaar	2
Groep Witte ster Ma, di, do en vrij van 8.30 tot 12.30 uur	16	Horizontaal	2 tot 4 jaar	2

Dagindeling

Op de voorschool werken we met een dagschema waarin we activiteiten kunnen toevoegen. Dit schema hangt op de groep in de vorm van de dagritme kaarten van Uk en Puk. Het idee hierachter is dat het de kinderen houvast geeft. Door de volgorde van activiteiten krijgen de kinderen een gevoel van controle over de gebeurtenissen en voelen zij zich vrij om keuzes te maken en zelf aan de slag te gaan.

Dagindeling ochtenden	
8.15-8.30 uur	Inloop en zelf gekozen spel eventueel met ouders
8.30-9.00 uur	Begeleid spelen zelf gekozen spel/observeren
9.00-9.15 uur	Kring/begroeten/kiezen/ruimte voor de grote groep
9.15-10.30 uur	Begeleid spelen doelgericht/Uk en Puk activiteit/kleine groep activiteit/voorlezen/stimuleren toiletgebruik/opruimen
10.30-11.00 uur	Fruit eten/drinken/voorlezen/liedjeskoffer
11.00-11.15 uur	Stimuleren jas aandoen/zelfredzaamheid/ stimuleren toiletgebruik
11.15-12.00 uur	Buiten of binnen bewegingsactiviteit/ruimte voor de grote groep
12.00-12.30 uur	Afsluiten/dag zeggen-zingen/naar huis

Pedagogische werkwijze

Voorschool De Vijf Sterren, juli 2019

Jitske Veenboer, locatiemanager

Het brengen en halen van de kinderen op de Witte ster gaat als volgt: de ouders komen vanaf het plein door de centrale hal en halen de kinderen op bij de voorschoolgroep.

Het brengen en halen van de kinderen op de Oranje en Paarse ster gebeurt bij de buitendeur van de groep aan het centrale plein.

Open deuren en groepsoverstijgende activiteiten.

Er wordt samengewerkt tussen de onderbouw van school en het kinderdagverblijf. Per schooljaar is er een planning met thema's en hierop worden per thema activiteiten aangeboden. Hierin zijn activiteiten per groep en gezamenlijke activiteiten standaard opgenomen. Met feestdagen kunnen er b.v. gezamenlijk liedjes worden gezongen met de onderbouw van school, kinderdagverblijf en voorschool. Er wordt ook wel eens een toneelstukje opgevoerd voor de verschillende vormen.

Wanneer een kind tijdens activiteiten aangeeft dat hij of zij op een andere groep wil spelen dan is dit mogelijk. Wanneer er een vriendje op een andere groep zit en deze kinderen willen samen spelen dan wordt er gekeken op welke groep dit mogelijk is. Dit vergroot de leefwereld van de kinderen en draagt bij aan hun ontwikkeling.

Op Voorschool De Vijf Sterren worden er ook groepsoverstijgende activiteiten gedaan: een activiteit voor kinderen in dezelfde leeftijd van verschillende groepen buiten hun eigen stamgroep. Er worden ook groepsoverstijgende activiteiten met kleinere groepjes gedaan. Deze activiteiten zijn gekoppeld aan de thema's die er op dat moment zijn. Er is onderling afgesproken welke pedagogisch medewerker een groepsoverstijgende activiteit zal doen. Zij haalt op de naastgelegen groep de kinderen op die hieraan mee doen. De activiteit vindt vaak op de gang of buiten plaats. Hier is voldoende ruimte.

Pedagogisch medewerkers en aanvullend personeel

Personeelsinzet

We werken met 7 pedagogisch medewerkers en 1 oudercontact medewerker. De groepen zijn van 8.15 tot 12.30 uur open. Gedurende deze tijd zijn er altijd 2 pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig. De oudercontact-medewerker werkt op maandag, dinsdagen donderdag. De locatiemanager werkt op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag. Bij TintelTuin werken we op de VVE locaties met de functie VVE coach, senior pedagogisch medewerker en administratief ondersteuner. De senior draait intallig mee en coacht op de groep.

Bij TintelTuin werken we op de VVE locaties met de functie VVE coach. De voornaamste taak van de VVE coach is het begeleiden en ondersteunen van de pedagogisch medewerkers in het uitvoeren van het VVE programma. De VVE coach vervult ook de rol van pedagogisch beleidsmedewerker/coach, waarin zij de pedagogisch medewerkers coacht bij de dagelijkse werkzaamheden. Dit kan door coaching op de groep, maar ook door het trainen/scholen van pedagogisch medewerkers buiten de groep. Daarnaast houdt de pedagogisch beleidsmedewerker/coach zich ook bezig met het pedagogisch beleid en de werkwijze daarbij. Bijvoorbeeld hoe de pedagogisch medewerkers kinderen uitdagen om nieuwe vaardigheden aan te leren. De voornaamste taken van de VVE coach en senior is het begeleiden en ondersteunen van de pedagogisch medewerkers in het uitvoeren van het VVE programma, Uk & Puk.

Op de Voorschool zijn ook regelmatig stagiaires die vanuit hun opleiding voor een bepaalde periode stage komen lopen. Op verzoek van of met toestemming van ouders kan ook de samenwerkende logopediste of de ouder -en kind adviseur of een Okido PM aanwezig zijn voor kinderen met opvallend gedrag.

Pedagogische werkwijze

Voorschool De Vijf Sterren, juli 2019

Jitske Veenboer, locatiemanager

Kind op andere groep

Wanneer een kind op een andere groep komt, wegens een incidentele extra opvangdag, wordt de emotionele veiligheid geborgd door o.a.: het kind voor te stellen aan de pedagogisch medewerkers, de andere kinderen, de ruimte, de plaats waar spulletjes opgeborgen worden te laten zien en het kind actief uit te nodigen om deel te nemen in het vrije en georganiseerde spel. Daarnaast tekenen de ouders van dit kind een toestemmingsformulier voor het opvangen op een andere groep.

De 3 uurregeling van de locatie – afwijken van de BKR

Bij de berekening van de beroepskracht / kind ratio en de maximale groepsgroottes bij groepen Voorschool maken onze locaties gebruik van de online rekentool die te vinden is onder de volgende link: <http://1ratio.nl>. Op deze locatie zal er geen BKR afwijking zijn. Er werken per groep in de ochtend 2 medewerkers tijdens de openingstijden.

Wijze van informeren bij uitvallen van vaste medewerkers en/of andere medewerkers op de groep

Wanneer pedagogisch medewerkers langdurig uitvallen worden ouders hiervan per nieuwsbrief op de hoogte gesteld. Wanneer een pedagogisch medewerker zich op korte termijn ziek meldt wordt er zo snel mogelijk een invalkracht geregeld.

Vaste invalkrachten

Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met vaste medewerkers binnen het cluster. Zeker voor diensten die langdurig open staan. Dan wordt, indien mogelijk, dezelfde medewerker gereserveerd voor deze diensten.

Sluitingsdagen

De voorschool is 40 weken per jaar geopend. Tijdens alle schoolvakanties zijn we gesloten. Indien er studiedagen van school zijn, wordt de openingsdag van de Voorschool gewijzigd en hebben we de woensdag. Concreet betekent dit dat als bijvoorbeeld op maandag een studiedag gepland is, de voorschool die week van dinsdag t/m vrijdag open zal zijn. Zo houden alle kinderen hun vaste uren. Deze dagen zullen zo tijdig mogelijk en ieder geval bij aanvang van het schooljaar gecommuniceerd worden aan de ouders.

Binnenruimte en aanbod spelmaterial en activiteiten

De Voorschool heeft 3 groepen die zijn ingericht volgens de richtlijnen behorende bij het VVE programma Uk & Puk. Op de groepen zijn diverse hoeken gemaakt waar kinderen kunnen spelen. Te denken valt aan een bouw/autohoek, huishoek, leeshoek, atelier/kieskast. De gang kan ook worden gebruikt voor het speelleren. In de hoeken kunnen de kinderen naar hartenlust spelen en nieuwe ervaringen opdoen. De leeromgeving en het materiaal is gelabeld in de vorm van tekeningen, foto's, pictogrammen of woorden. Zo kunnen kinderen zonder de hulp van volwassenen de materialen vinden, pakken en weer opruimen.

Dagelijks worden activiteiten aangeboden in de vorm van speelleren in de kleine groep en speelleren in de grote groep. Binnen deze activiteiten wordt aandacht besteed aan alle ontwikkelingslijnen van het kindvolgsysteem KIJK. Daarbij onderscheiden we vier domeinen: sociaal-emotionele ontwikkeling, spraaktaalontwikkeling, motorische ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling.

Materiaal dat aanwezig is op de groep maar niet is geschikt voor de kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar wordt buiten bereik van de kinderen opgeborgen in een kast of andere ruimte.

Pedagogische werkwijze

Voorschool De Vijf Sterren, juli 2019

Jitske Veenboer, locatiemanager

Voordat de kinderen binnen zijn maken de pedagogisch medewerkers een checkronde op de groep.

Buitenruimte en aanbod spelmateriaal en activiteiten

De buitenruimte ligt aan het kinderdagverblijf waar de Voorschool ook gebruik van maakt. Deze ruimte biedt voldoende uitdaging en zijn voldoende materialen als scheppen, emmers, touwen, fietsen en ballen aanwezig.

Het terrein is divers, er zijn grasveldjes, stenen terrassen en beplanting. Er is een schuur voor de opslag van ons buitenspelmateriaal. Hierin bevinden zich de fietsen, stoepjes, hoepels, emmers en schepjes.

De kinderen van de Oranje en Paarse ster kunnen met buiten spelen de deur van het lokaal grenzend aan het buitenplein gebruiken. Zo kunnen ze dan aan een lint naar het afgeschermd peuterplein lopen.

Voor de kinderen van de Witte Ster geldt dat ze de route door school gebruiken. Ook dit zal aan een lint gebeuren, waarbij de pedagogisch medewerkers erop toe zien dat dit rustig en geordend gebeurt.

Bij warm weer creëren we meerdere schaduwplekken en kunnen de kinderen met water spelen.

Buiten bieden we gevarieerd materiaal aan voor vrij spel voor de kinderen van alle leeftijden. Elke dag gaan de kinderen naar buiten.

VVE

Uk & Puk is een educatieve methode speciaal voor jonge kinderen die er van uit gaat dat kinderen kennis verwerven en vaardigheden ontwikkelen door actief betrokken te zijn bij mensen, materialen, gebeurtenissen en ideeën en door de kinderen een uitdagende leeromgeving te bieden. De methode richt zich op de brede ontwikkeling van kinderen met speciale aandacht voor de taalontwikkeling. Actief leren is de kern van Uk & Puk. Pedagogisch medewerkers ondersteunen het actief leren. Zij helpen hen hun spel uit te breiden, praten met de kinderen over wat ze aan het doen zijn en helpen hen om problemen zelf op te lossen.

Uk en Puk is een VVE programma dat thema's hanteert. Elk thema beslaat zes weken. Dit thema is zo opgezet dat het vaak samen kan gaan met een seizoen (bijvoorbeeld 'Oef wat warm' voor de zomer) of bijvoorbeeld de feestdagen. Voor elk thema wordt een planning gemaakt waarbij zichtbaar wordt wat er in een week aan activiteiten gedaan wordt en aan welke doelen wordt gewerkt. Per thema is er een boekje waarin alle activiteiten staan waaruit een keuze gemaakt kan worden. De activiteit zelf wordt beschreven en de voorbereiding, aan welke doelen gewerkt wordt, welke woorden behandeld worden en hoe de activiteit op de doelgroep kinderen (leeftijd) wordt aangepast. Er is ook een suggestie beschreven hoe je de activiteit kunt uitvoeren in een moeilijkere variant.

De activiteiten zijn geschikt voor een grote groep, kleine groep of individueel. Er is altijd een opstart- en afsluiting van het thema in de vorm van een grote groepsactiviteit. De activiteiten die in een week gepland worden, worden in die week herhaald met het doel om alle kinderen aan bod te laten komen of om de activiteit wat verdieping te geven. Er wordt elk thema veel aandacht besteed aan een (knieboek)verhaal. Deze verhalen worden individueel, in de kleine groep en de grote groep interactief voorgelezen.

De doelen waar bij Uk & Puk aan gewerkt kan worden zijn spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkel (zit ook een stukje cognitieve ontwikkeling in).

De pop Puk staat bij Uk en Puk centraal. Hij is het 'vriendje' van de kinderen, de brug tussen de pedagogisch medewerker en het kind. De pedagogisch medewerker laat Puk meedraaien met de dag of laat Puk meedoen aan activiteiten. Puk kan zo de kinderen op hun gemak stellen, bepaalde zaken 'voordoen'. Daarnaast

Pedagogische werkwijze

Voorschool De Vijf Sterren, juli 2019

Jitske Veenboer, locatiemanager

besteden we vooral tijd aan een beredeneerd aanbod rekening houdend met de (taal) niveaus van de kinderen.

Taalontwikkeling

De taalontwikkeling krijgt veel aandacht. Kinderen willen graag communiceren, gesprekken voeren met elkaar en met volwassenen. Ze leren zich vrij te uiten over wat ze meemaken. Volwassenen ondersteunen kinderen door naar hen te luisteren en belangstellend te reageren en om hun gedachten en ervaringen onder woorden te brengen. Ook de cognitieve, sociaal-emotionele en creatieve vaardigheden komen aan bod.

Veel peuters op de voorschool worden meertalig opgevoed. Meestal is bij binnenkomst op de voorschool hun ontwikkeling in hun eigen taal verder ontwikkeld dan het Nederlands, zeker als ze voor het eerst naar een voorschool gaan.

Taal speelt een grote rol in de ontwikkeling van kinderen. Uk & Puk besteedt daarom gedurende alle activiteiten veel aandacht aan de taalontwikkeling en -stimulering van het Nederlands en zo mogelijk van andere moedertalen van de kinderen.

Interactie

Bij Uk & Puk staat de actieve betrokkenheid van kinderen centraal. Kinderen nemen het initiatief. Daarbij is de interactie met volwassenen heel belangrijk. Pedagogisch medewerkers praten met de kinderen, reiken spelenderwijs nieuwe woorden aan en reageren op de taaluitingen van de kinderen. Ze helpen kinderen met plannen maken, de uitvoering en reflecteren. Ze observeren de kinderen en houden hun ontwikkeling in de gaten. Ze zorgen ervoor dat de activiteiten die ze aanbieden, aansluiten bij de behoeftes en interesses van de kinderen.

De groepsruimte= de leeromgeving

Kinderen leren het beste in een stimulerende en geordende leeromgeving, waarin zij keuzes kunnen maken. Uk & Puk besteedt daarom veel aandacht aan de inrichting en aankleding van de groep. De ruimten zijn ingedeeld in hoeken die regelmatig een andere invulling krijgen. De kinderen kunnen hier naar hartenlust spelen en veel nieuwe ervaringen opdoen.

Observatie

Observatie is een belangrijk onderdeel van Uk & Puk. Voorschool de Vijf Sterren maakt hiervoor gebruik van de observatie methode Kijk! Dit geeft een gedetailleerd beeld van de handelingen die typerend zijn voor jonge kinderen en de soorten kennis en ervaringen die zij opdoen. Door te observeren aan de hand van de verschillende ontwikkelingsgebieden, krijgen de pedagogisch medewerkers veel informatie over de ontwikkeling van de kinderen. Deze informatie wordt, met toestemming van ouders, overgedragen aan de basisschool. De basisschool binnen het IKC werkt ook met Kijk!

Ouderkamer

Wij vinden het belangrijk om ouders te betrekken bij de voorschool en te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun kind. Om deze reden is er een ouderkamer ingericht en een oudercontactmedewerker aangesteld. Binnen de ouderkamer worden elke week inloopochtenden georganiseerd en ouders kunnen elkaar hier ontmoeten en ervaringen uitwisselen op ieder gebied. Tevens zijn er workshops, themabijeenkomsten waar ouders om vragen of die aansluiten bij thema's van de voorschool. Er worden ook taallessen gegeven, er zijn tevens creatieve ochtenden voor ontspanning en gezelligheid. Er is een informatie hoek met allerlei folders over instellingen in de buurt, onderwijs en gezondheidszorg. Ouders kunnen ook terecht voor het invullen van

Pedagogische werkwijze

Voorschool De Vijf Sterren, juli 2019

Jitske Veenboer, locatiemanager

formulieren.

Actieve rol van ouders

In het werken met kinderen zijn ouders een onmisbare schakel. De ouders en TintelTuin zijn partners in opvoeden. TintelTuin vindt het belangrijk om -met het kind als gezamenlijk uitgangspunt- samen te werken met ouders. Om het deelnemen van kinderen aan het voorschool programma volledig te benutten, wordt van ouders een actieve rol verwacht. Ouders worden uitgenodigd en dienen zich te informeren over waar hun kind zich op de voorschool mee bezig houdt, en hoe zij dit thuis kunnen ondersteunen. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van boekjes en spelmaterialen die op de voorschool ook gelezen worden en aanwezig zijn. De voorschool heeft hiervoor verteltassen ontwikkeld die ouders mee naar huis kunnen nemen.

Hiernaast wordt van ouders verwacht dat zij aanwezig zijn bij door de voorschool georganiseerde thema-bijeenkomsten en bij de Kijk gesprekken. Dit alles om een gelijkwaardige samenwerking aan te gaan tussen ouders en kinderopvang binnen de opvoeding. Op deze wijze wordt het kind ondersteund in de ontwikkeling en het leren. Met het ondertekenen van kinderopvangovereenkomst, tekenen ouders ook voor de actieve rol die van hen verwacht wordt.

Mentorschap

Ieder kind heeft een vaste mentor. De mentor is een pedagogisch medewerker van de groep en is het aanspreekpunt voor ouders over de afstemming van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. De mentor verzamelt informatie over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind bij de andere pedagogisch medewerkers. Het is dus niet zo dat de mentor als enige verantwoordelijk is voor de observaties bij de kinderen waarover zij mentor is. Tussen collega's onderling worden hierover afspraken gemaakt. Wel is de mentor bij voorkeur degene die het oudergesprek voert. Ook coördineert zij daar waar welbevinden van een kind bijzonderheden laat zien. In de praktijk betekent dit dat zij afspraken maakt met collega's over extra zorg, eerste aanspreekpunt is voor ouders. Collega's houden de mentor op de hoogte van opvallende zaken rond het mentor kind en/of vragen van ouders. Ouders worden mondeling geïnformeerd tijdens de intake op de groep en bij wijzigingen wie de mentor van hun kind is.

Samenwerking

Wij werken nauw samen met het Ouder-en-Kind-Centrum (OKC). Het OKC is het samenwerkingsverband van de jeugdgezondheidszorg en het consultatiebureau. Er is 2 keer per jaar een zorgbreedteoverleg met de intern begeleider van school, de OKA en eventueel de jeugdarts. Wanneer er sprake is van zorgen om een kind zullen wij toestemming vragen aan ouders om inhoudelijk met het OKC in overleg te gaan. De ouders worden via de locatiemanager hierover geïnformeerd.

Samenwerking met scholen

De Vijf Sterren vormt samen met de BSO, Voorschool, KDV en de basisschool een IKC (integraal Kindcentrum) Wanneer kinderen naar school gaan zorgen wij voor een schriftelijke overdracht en bij zorgkinderen ook voor een mondelinge overdracht. Voor alle kinderen die binnen het IKC naar school gaan zorgen wij voor zowel een schriftelijke als een mondelinge overdracht. Ouders worden hierover van te voren ingelicht door de pedagogisch medewerkers. Wij dragen de kinderen over naar school middels ons kindvolgsysteem KIJK!. Mocht het belangrijk zijn dat de school extra informatie ontvangt omtrent een kind dan doen wij een warme overdracht. Dit betekent dat wij (bij voorkeur samen met de ouder) een afspraak maken bij school om een kind over te dragen.

Pedagogische werkwijze

Voorschool De Vijf Sterren, juli 2019

Jitske Veenboer, locatiemanager

Pedagogisch beleid

De voorschool handelt volgens het pedagogisch beleid van TintelTuin. Het pedagogisch beleid van TintelTuin is in te zien op de locatie, en beschikbaar op de website www.tinteltu.nl. In het pedagogisch beleid worden de vier pedagogische doelen met concrete voorbeelden beschreven, het betreft de competenties:

- emotionele veiligheid
- persoonlijke competentie
- sociale competentie
- overdracht van normen en waarden